

Peresztegi Hanna

Fekete-fehér

Minden a feje tetejére állt. De komolyan. A sulis kampány miatt az egész épület örültek házába csapott át. Standok voltak mindenhol, rajtuk házi süтик, sósak, édesek, mellettük apró poharak, bennük limonádé, szörp, és két lány, akik ezeket töltögették ki. Újabb lányok, akik szórólapokat osztogattak a folyosókon, a bejáratnál, a termekben, a padláson, de még a mosdókban is. Fiúk, akik újabb papírhalmozokat, dekorációkat vagy még a stand egyéb építőelemeit rángatták le az emeletről a földszinti standig. Mindenkin valamilyen jelmez, osztályonként. Voltak, akik csillámos ruhában flangáltak, mindent összecsilámporozva, voltak, akik erős hullasminkben és művéres ruhákban vánszorogtak, élőhalottként, sőt, olyanok is voltak, akik fakardokkal ugrándoztak, és sárkányokra vadásztak.

Egyszóval mindenki meghülyült.

És akkor beléptek. Akik jöttek, néztek, bíraskodtak, szórakoztak, lökdösődtek, ettek-ittak, táncoltak, kameráztak, döntöttek. A közönség. Látták a standunkat, az öltözékünket, aztán később a táncunkat is. Egy valamit nem tudtak még. A programjainkat.

Minden kampány alkalmával azon megy a versengés, hogy ki tud több, kedvesebb, szebb, érdekesebb és híresebb embert meghívni. Énekeseket, táncosokat, bűvészeket, edzőket, zenészeket. Mindegy kit, csak híres legyen: ismerjék és szeressék a diákok.

A többi osztálynak már legalább volt négy vendége, akik garantáltan nagy sikert fognak hozni nekik, de a mi osztályunknak még csak egy hervadt híres embere volt, aki aztán végül lemondta. Így ott voltunk híresség nélkül. Pedig nekünk szükségünk volt valakire. Egy olyan valakire, akit mindenki ismer és kedvel, és mondjuk, aki különleges. Felejthetetlen.

Így történt, hogy egy esős napon, a metrón ülve kigugliztam, hogy a New York kávéház valahol a hetedik kerületben volt. Ezután a VII. kerületi Szabó Ervin könyvből kikölcsönöztem egy Ady verseskötetet, és egy fekete tollat ragadva írni kezdtem az első lapjára. Miután ezzel is megvoltam, kirohanva, a könyvet a kabátomba rejtve az eső elől, beestem a VII. kerületi New York kávézóba. Tanácstalanul ráböktem egy kávéra, és megkerestem a karzatot. Felsétáltam, és kiválasztottam a legszimpatikusabb asztalt, amiről kiláttam a körútra és a kávéházi asztalon könyökölve néztem a villamost, és a türelmetlen tömeget, ami minduntalan fel akar félni az apró villamosra.

Őrületség, amit csinálok. Mégis hogyan futhatnék össze egy olyan emberrel, aki már száz éve nem él? Nagyot sóhajtva egy húzásra kiittam a kávéam a porcelán csészéből, a körülöttem ülők megrökönyödésére, majd sietve távoztam, „véletlenül” az asztalon felejtve az Ady kötetet.

Másnap visszamentem, és egy levelet találtam az asztalon, különös kézírással. Elmosolyodtam, ahogyan megláttam az aláírást. Valamelyik itt dolgozó biztos viccesnek találta, hogy fel szeretném venni a kapcsolatot Adyval. Utolsó próbálkozásként megpróbáltam elképzelni a találkozást – és abban a pillanatban megcsapott a huzat és a kávéház ajtaján egy elegáns férfi lépett be. Ahogyan meglátott, továbbsiklott a tekintete, és közelebb jött.

Rögtön megismertem. Ady volt az. Ő viszont... mintha csak nem is látott volna engem.

Közelebb jött. Még közelebb. Végül, amikor már csak egy karnyújtásnyira volt, megszólítottam. Boldogan elmosolyodott, és udvariasan kezet csókolt, mire én esetlenül intettem neki, majd rátértem a lényegre, miszerint szeretném, ha ő lenne a híresség az iskolai

kampányunkon. Azt mondta, szívesen, de előtte még leültünk kávézni. Esetlenül ültem vele szemben, és próbáltam mindent megmagyarázni. Például, hogy miért viselek nadrágot, miért van az elszakadva, miért néz ki máshogyan a villamos, miért nem elegáns senki, miért más a kávéscsésze, vagy épp, miért dobtak ki minket, amikor rágyújtott.

Hogy is mondjam... különös élmény volt eljutni a suliiig Adyval. Először is, jegyet kellett vennünk az automatából, amit szerintem soha nem fog tudni feldolgozni. Nem hibáztatom, elvégre egy női hang beszélt hozzá, akit nem látott, csak hallott, és folyamatosan azt ismételte, hogy „kérem, vegye el a visszajárót”. A kínos, csak az volt, hogy vagy tizenöt percen át magyaráztam Adynak, hogy „nem, sajnos ma már nem tudok tizenkétezerből lakást venni”. Aztán a következő sokk a mozgólépcső volt. Majd a metró. És aztán Ady azt sérelmezte, hogy senki nem ismeri fel, és sajnos nem értékelte a beszólásom, miszerint „biztos azért, mert nem vagy fekete-fehér”. Rádöbrent kábé mindenre. A jegykezelőkre, az útszéli döneresre, az összefirkált buszmegállókra, a hatalmas bevásárlóközpontokra, mire végre megérkeztünk a sulimhoz. Komolyan lefáradtam.

Büszkén bemutattam az osztálynak, milyen hírességet is hoztam: persze nem ismerték fel. Totálisan kiakadva jutott eszembe hirtelen egy ötlet. Előkaptam a telefonom, és megkértem Adyt, hogy csak könyököljön a vállamra, és nézzen jobbra fel, borús tekintettel. Ezután eltartottam magunktól a telefont, és lőttem egy szelfit, majd átfiltereztem fekete-fehérre. Ekkor megmutattam az osztálytársaimnak, akik nem akarták elhinni, kivel állnak szemben.

És bármennyire mondták, hogy ők így utálják az irodalmat, meg fűj magyar óra, amikor élőben előttük állt Ady Endre, csak megeredt a nyelvük. És aztán aznap délután megszerveztük a „Beszéljess Adyval” eseményt, amire eleinte két-három érdeklődő volt, majd egyre többen jöttek, egészen addig, míg a teljes aula megtelt, és a stúdiósoknak intéznie kellett négy hatalmas hangfalat, és egy mikrofont Ady kezébe (amit persze újra elmagyaráztam, röpké nyolc perc alatt).

Minden szuperül ment. De tényleg. Ady beszélt Lédáról, a kapcsolatukról, a verseiről, a Nyugatról, egészen addig, amíg valaki rá nem kérdezett Csinszkára. Ady pedig udvariasan visszakérdezett, hogy az ki. Ekkor jöttem rá, hogy talán mindent elrontottam. A verseskötettel, amiben esetleg olyan művek is vannak, amit Ady meg sem írt. Vagy azzal tettem tönkre a lelki világát és az időkontinuumot, hogy bemutattam neki a metró, a bevásárlóközpontot, hogy elmondtam, mi az a mikrofon, a telefon, és miért van rajtam farmer.

És nem, egyáltalán nem tudtam osztozni az osztályom örömeiben, amikor megtudtak olyan érdekességeket Adyról, minthogy hat ujjal született, vagy épp, hogy mennyire rövidlátó (legalább, már tudtam, hogy miért jött olyan közel a kávézóban). De engem a lelkiismeret-furdalástól semmi sem érdekelt. Csak az, hogy elrontottam. Hiába nyerjük meg a kampányt, ha Ady ezután visszatérve a 20. századba, az internetről fog verset írni. Mihez kezdek akkor?

De ugye... vissza fog térni?

Ilyen gondolatoktól gyötörve mosolyogtam az ujjongó osztályom gyűrűjében (megnyertük a kampányt), amikor Ady egyszer csak megszólított.

– Hanna! Gyere vissza a kávéházba, haza kell mennem!

– Most? Miért? És hogyan? – kérdeztem vissza reflexből.

– Az egyik hölgy elszavolta nekem az egyik versemet. Az Elbocsátó szép üzenet címűt. Nem is tudtam, hogy írtam ilyen verset. – beharaptam a számat. – Beszélnem kell Lédával, érzem, hogy róla szól a vers.

– Értem. – bölintottam, és visszamentünk a kávéházba, és leültünk az asztalunkhoz. – És most?
– néztem rá várakozón, mire elmosolyodott, és lerakta elém a verseskötetét.

– Ne aggódj, semmire nem fogok emlékezni. – tért ki a válaszadás elől, majd rágyújtott.

A következő pillanatban pedig felállították, és kitessékelték. Szomorúan néztem. Kitessékelték! Ady Endrét, a 20. század legnagyobb költőjét csak úgy kirakják a kedvenc kávéházából, mert rágyújtott! Szomorúan néztem, ahogyan kilép az ajtón, majd egyszer csak... eltűnik. A kávéházból kilépve Ady már nem létezett a 21. században.

Én pedig a gondolataimba merülve, a verseskötettel a kezemben elindultam hazafelé.

A busz pedig bemondta: „Következő megálló: Hanna utca.” Értetlenül kaptam fel a fejem. A buszon ülők totál természetes, kifejezéstelen arccal néztek maguk elé, én pedig azonnal leszálltam. Megdöbbenve néztem a buszmegálló tábláját. Hanna utca. Itt régen... nem a... de! A felismeréstől sokkolva meredtem magam elé. Itt régen a Csinszka utca volt.

Kinyitottam a könyvemet. Az én rövid levelem alatt Ady sorai álltak.

Kedves Ady Endre! Bár tisztában vagyok vele, hogy lehetetlen, hogy a 21. századba repülj a 20. századból, mégis írok neked, hátha valamilyen csoda folytán sikerül. Nagyon szeretem a verseidet, hatalmas példaképem vagy. Talán azért mert gyerek vagyok, és még hiszek a csodákban... talán ezért, talán másért, de várni foglak a New York Kávéháznál 2020. március 10-én, kedden. Várlak, Hanna.

Kedves Hanna! 2020 fantasztikus volt. Bocssás meg, hogy visszatértem, de beszélnem kellett az én Lédámmal. Olvastam a versemet. Bár híres lett, többet ér nekem az én Lédám, mint a hírnév. Szeretettel. Ady Endre.

Megdöbbenve nyitottam meg a telefonomon a Wikipédiát. Hamisíthatatlanul az állt ott, hogy Ady néhány év viharos kapcsolat után egy hullámhosszra került Lédával, és egy lányuk született, akit Hannának neveztek el. Felröhögtem, és megnyitottam a galériát is. Ott voltam Adyval egy képen, egy fekete-fehér filterrel.

Felriadtam. Azonnal a telefonomhoz kaptam, és feloldva a galériámba mentem. Valóban ott volt egy szelfi Ady Endrével. Ő könyököl egy fekete-fehér képen, az osztályterem falán, én pedig a kép előtt állva addig ügyeskedtem, amíg úgy nem tűnt, hogy Ady az én vállamon könyököl. Mindezt persze fekete-fehérben.

Csalódottan néztem a képet. Ady... nem jött el? Nem is találkoztunk? Nem is beszéltünk? Nem is...

– Hanna, már megint mi bajod van? Elgémberedett a nyakad? Kelj már fel, korán kell bemenned, most állítjátok fel a kampányhoz a standokat, nem? – kiabált rám anyukám fájdalomosan korán, még hat előtt.

– Miért gémberegett volna el a nyakam? – akadtam fent a második mondaton ásitózva.

– Talán mert megint az irodalom tankönyveden aludtál...